

ttværede Dagsorden, forinden nogen Udtalelse angaaende Adressen havde fundet Sted. Naar den ærede Forslagsstiller vilde forhindre Adressediscussionernes Fremkomst, saa troer jeg, at han havde handlet rigtigere, om han ved Slutningen af første Behandling var fremkommen med sin mottværede Dagsorden, og derved foranlediget, at vi idag ikke atter vare komne ind paa det Spørgsmaal. Det gjorde han imidlertid ikke, men tilraadede Forsamlingen at fremme til anden Behandling den Adresse, som indeholder et Tillidsvotum for ham selv og den ærede Rigsdagsmand for Odense Amts 1ste Valgkreds. Det har, lige fra denne Sag kom for, været min bestemte Overbeviisning, at vi helst maatte have undladt at lade den fremkomme, at vi helst maatte have stemt imod den strax, da den fremkom; jeg har stemt imod den paa ethvert Trin, og det, fordi jeg var kommen til den Overbeviisning, som de to ærede Rigsdagsmænd, som jeg antager have størst Sagkundskab med Hensyn til dette Spørgsmaal, nemlig Rigsdagsmændene for Aalborg Amts 2den og Odense Amts 1ste Valgkreds, idag saa varmt have lagt os paa Hjerte, at vi sætte os i en meget farlig Stilling ved her at gaae ind paa at udtale os over alle de mange forskjellige Gjenskaende, som ere komne under Forhandling, og at vi maaskee, ved at faae en Adresse gennemført, kunde bringes i en endnu farligere Stilling. Den Tillid, man i Adressen har søgt at udtale til disse to ærede Rigsdagsmænd, den troer jeg, at man gjør bedst i at vise dem ved at tage Hensyn til det Raad, de have givet os, nemlig at troe, at det nærværende Ministerium er det, der bedre end noget andet kan gennemføre Kundgjørelsen af 28de Januar 1852. Den ærede Rigsdagsmand fra Odense berigtigede idag med Hensyn til den ærede Rigsdagsmand fra Viborg, at han allerede under den første Behandling havde sagt, at intet Ministerium kunde bedre end dette gjens-

nemføre Kundgjørelsen; men han sagde noget meget mere end dette, han sagde ikke, at „intet Ministerium kunde bedre,“ men han sagde „at dette Ministerium kunde bedre end noget andet,“ og det var, som man seer, meget stærkere sagt med Hensyn til det nærværende Ministerium. Jeg har ogsaa tænkt paa, og det er faldet mig paa Sinde, hvorledes man kunde udtale en Tillid til den ærede Rigsdagsmand ligeoverfor en Mistillid til de nærværende Ministre; thi saavidt jeg har lagt Mærke til, saa har den Hovedgrund, man har anført for sin Mistillid til flere af de nærværende Ministre, været den, at de havde medunderskrevet Reskriptet af 28de Januar 1848, men det har, som bekendt, ogsaa den ærede Rigsdagsmand gjort; hvorledes man nu kan anføre dette som en Klage mod de enkelte Ministre, som endnu sidde paa deres Ministerpladser, og sige: Vi have Tillid til den ærede Rigsdagsmand, som ligeledes har gjort det Samme, det kan jeg ikke ret forstaae. Jeg hørte nok, at han skød sig ved den første Behandling ind under, at det havde han kunnet gøre dengang, fordi det var under den absolute Konge, men han kunde ikke have gjort det som konstitutionel Minister; men man seer deraf, at det er alene det juridiske Ansvar ligeoverfor Rigsdagen, der har bragt ham til, at han nu ikke kan; thi det moralske Ansvar for den ærede Minister var vistnok det samme, enten han var konstitutionel eller absolutistisk Minister; det er altsaa ikke paa Grund af det moralske Ansvar, han vilde paadrage sig, at han ikke nu kan gøre, hvad han dengang gjorde, men, hvad han selv udtrykkelig sagde, fordi han ligeoverfor Rigsdagen ikke vilde have gjort det; men man maa dog, naar man vil bygge en Klage paa en saadan Handling, tage Hensyn til Handlingens moralske Grund og Charakter og ikke saameget til, hvorvidt man af juridiske Hensyn, af Frygt for et juridisk Ansvar, har undladt den eller ikke.